

UPRAWNIENIA KONSUMENCKIE DLA ROLNIKÓW – CZY KŁOPOTLIWE PRZYWILEJE ZOSTANĄ WYCOFANE?

7 stycznia 2024 r. weszły w życie przepisy rozciągające ochronę konsumencką w zakresie kredytów konsumenckich oraz klauzul abuzywnych na osoby fizyczne prowadzące gospodarstwa rolne.

Wszystko wskazuje na to, że po niespełna 2 miesiącach obowiązywania nowowprowadzone zmiany **są jednak w odwrocie** – do sejmu został już skierowany **poselski projekt zmiany ustawy o konsumenckiej pożyczce lombardowej**, na stronie Rządowego Centrum Legislacji pojawiła się natomiast informacja o nowym, alternatywnym projekcie zmiany kodeksu cywilnego i ustawy o kredycie konsumenckim.

Skąd takie inicjatywy? Okazało się, że pierwotne szczytne intencje ustawodawcy przyniosły efekt przeciwny do zamierzonego, w związku z czym spotkały się z jednoznaczną **krytyką i oporem** ze strony ich rzekomych beneficjentów, czyli **samych rolników**, oraz **banków**. Pojawiły się wyraźne głosy, że wprowadzone zmiany mogą istotnie ograniczyć dostęp rolników do finansowania poprzez wzrost kosztów oraz dodatkową „biurokratyzację” związaną z konsumenckim charakterem udzielanych kredytów.

Dostrzegając krytykę braku przejrzystości oraz nieadekwatności nowych regulacji, Minister Finansów opracował **projekt** zakładający „naprawę” aktualnych regulacji w **dwóch krokach**.

- 1. Wyłączenie zastosowania przepisów o klauzulach abuzywnych w odniesieniu do umów wsparcia,** na podstawie których rolnik otrzymuje wsparcie ze środków publicznych, środków Banku Gospodarstwa Krajowego, Europejskiego Banku Inwestycyjnego i Europejskiego Funduszu Inwestycyjnego lub innych środków o podobnym charakterze.
  - ✓ Oznacza to, że co do zasady rolnicy będą nadal mogli w ramach tzw. kontroli incydentalnej wzorców umownych powoływać się na niedozwolony charakter klauzul zamieszczonych w nich przez przedsiębiorców.
  - ✓ Z uprawnienia tego nie będą jednak mogli korzystać w przypadku umów kredytu na warunkach preferencyjnych, udzielanych w ramach krajowych i unijnych programów pomocy.
- 2. Usunięcie rolników z ustawy o kredycie konsumenckim.**
  - ✓ Oznacza to całkowite wycofanie zmian wprowadzonych w tym zakresie z początkiem roku. Jeśli projekt zostanie uchwalony, z ochrony przewidzianej w ustawie będą mogli znów korzystać wyłącznie konsumenci, czyli osoby fizyczne zawierające z przedsiębiorcą umowy niezwiązane z ich działalnością gospodarczą lub zawodową.
  - ✓ Rolnicy będą natomiast nadal korzystać z gwarancji przewidzianych w przepisach kodeksu cywilnego m.in. w zakresie maksymalnych pozaodsetkowych kosztów pożyczki.

Projekt rządowy znajduje się jeszcze na etapie przedsejmowym.

Równolegle, do sejmu został skierowany **projekt poselski**, zakładający znacznie **bardziej radykalne zmiany** i **wycofujący w całości** wszystkie regulacje dotyczące uprawnień konsumenckich rolników zawarte zarówno w ustawie o kredycie konsumenckim, jak i kodeksie cywilnym w zakresie pożyczki i klauzul abuzywnych. Pierwsze czytanie projektu jest zaplanowane na **6 marca**.

Dla dalszych losów tych projektów nie bez znaczenia mogą pozostać **ustalenia Związku Banków Polskich** przeprowadzone w styczniu 2024 r. za pośrednictwem EBF (*European Bank Federation*), wg których w innych państwach członkowskich Unii Europejskiej nie ma ochrony konsumenckiej rolników zawierających umowy kredytu w związku z ich działalnością rolniczą.

Wiele więc wskazuje na to, że w najbliższym czasie ustawodawca wycofa się przynajmniej z części zmian, które wprowadził z początkiem tego roku.

Mamy nadzieję, że powyższe informacje okażą się pomocne.

Katarzyna Racka

radca prawny, Wspólnik

katarzyna.racka@bwhs.pl

[+48 538 892 938](tel:+48538892938)

Weronika Herbet - Homenda

prawnik, Associate

weronika.herbet@bwhs.pl